

PROPOSTA

Grupo Municipal Mixto

ASUNTO: Sobre implantación de medidas contra a pobreza enerxética

Ó abeiro do establecido no ROF o Grupo político municipal Mixto a través do seu voceiro de Somos Cabanas - Participación Democrática Directa presenta a seguinte proposta para o seu debate no vindeiro Pleno ordinario da Corporación de novembro de 16:

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A situación de pobreza enerxética determinase a través de dous criterios principais:

1º Que máis do 10% dos ingresos do fogar se dediquen ao pagamento do consumo doméstico de enerxía (principalmente electricidade, calefacción e auga quente). Segundo este criterio, e de acordo cos datos dun informe da Asociación de Ciencias Ambientais, en 2012 había 7 millóns de persoas en situación de pobreza enerxética no Estado.

2º Que o fogar sexa incapaz de manter unha temperatura adecuada na vivenda no inverno. Segundo os datos do mesmo informe, no Estado hai 4 millóns de persoas nesta situación.

Calquera dos dous criterios sinalannos que as cifras de pobreza enerxética no país son moi altas. Aínda que é un problema de longo percorrido, o certo é que a crise económica agravouno de forma considerable. Ímonos parar un momento a pensar nos efectos que produce nas familias que non poder pagar a electricidade ou a calefacción. Estudos sociais demostran que ante o perigo dun corte de subministracións as familias tenden a aforrar por riba dos niveis considerados básicos para unha vida digna, o cal ten enormes consecuencias negativas, físicas e psicolóxicas, na súa calidade de vida. Aínda que non é fácil de cuantificar con precisión, a Asociación de Ciencias Ambientais afirma nos seus informes que a pobreza enerxética podería ser a causa de entre 2.400 e 9.600 mortes ao ano no Estado.

O proceso de liberalización do sector eléctrico derivou nun aumento desproporcionado do prezo da electricidade, un ben social básico. A ausencia de regulación pública causou indefensión e falta de garantías para os consumidores denunciadas por distintos organismos e polo Parlamento Europeo. Así, en 2013 o oligopolio dos xigantes enerxéticos Iberdrola, Endesa e Gas Natural Fenosa obtivo 6.000 millóns de euros de beneficio, mentres que simultaneamente máis dun millón de familias, sufriron un corte na subministración de luz. O aumento da factura da luz nos últimos anos fixo que a enerxía sexa xa o segundo sector que máis queixas recibe segundo as asociacións de consumidores, superando a banca.

A isto hai que engadirle que as subministracións básicas coma o gas ou a electricidade teñen un IVE do 21% (igual ca as bebidas alcohólicas por exemplo) mentres noutros países como Reino Unido apenas é do 5%. Segundo datos da Axencia Internacional da Enerxía (AIE), a media dunha mostra de 21 países da UE sitúao no 18%, polo que o IVE de subministracións básicas no Estado está 3 puntos por riba da media europea. Tamén lembramos que a auga subiu o seu IVE do 8% ao 10% en 2012, a crise pága a poboación máis vulnerable.

A última enquisa de condicións de vida do INE indica que en Galiza un 19,4% dos fogares non pode permitirse manter a vivenda a unha temperatura adecuada (cinco puntos máis ca en 2014) e segundo un estudo de FACUA-Consumidores en Acción o recibo da luz subiu en dez anos un 76% para o usuario medio, que pagou en 2015 uns 400 euros máis ca en 2005.

A responsabilidade dos gobernos e administracións públicas para achegar solucións fronte á pobreza enerxética e garantir o acceso a subministracións básicas a familias en situación de vulnerabilidade foi incorporada en numerosas directivas do Parlamento e o Consello Europeo.

PROPOSTA

Grupo Municipal Mixto

A Directiva 2009/72/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xullo de 2009, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade e pola que se derroga a Directiva 2003/54/CE, establece o mandato de garantir unha protección adecuada aos consumidores máis vulnerables en canto a enerxía eléctrica se refire.

Así mesmo, a Directiva 2012/27/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 25 de outubro de 2012, relativa á eficiencia enerxética, pola que se modifican as Directivas 2009/125/CE e 2010/30/UE, e pola que se derrogan as Directivas 2004/8/CE e 2006/32/CE, establece que debe asegurarse que os consumidores vulnerables de enerxía eléctrica teñan acceso aos beneficios que supón unha maior eficiencia enerxética.

A pesar destas medidas e doutras similares aplicadas na Xunta (o ticket enerxético de 180 € entregado pola Xunta permítelles ás familias pagar entre un recibo e medio e dous recibos por ano), a pobreza enerxética non fai máis que aumentar nos últimos anos por mor da crise económica. Deste xeito, as medidas tomadas polas administracións non teñen o efecto agardado para garantir a subministración enerxética da cidadanía e acaban sendo ineficaces.

A situación en Cabanas caracterízase polo paro crónico, pensións baixas e focos de potencial exclusión social. A deterioración das vivendas e a escasa implantación de medidas de eficiencia enerxética nos fogares son factores que agravan a pobreza enerxética. Os efectos desta situación sobre o acceso ás subministracións básicas son previsibles para as persoas maiores tal e como constatamos decotío xa que a súa vulnerabilidade obrigaos a non poden poñer a calefacción no inverno porque non chegan os cartos para pagala.

Cando Somos Cabanas-PDDdG solicitou en marzo un acordo asinado entre o Concello e as eléctricas só pedía un mínimo de coordinación entre os servizos sociais municipais e as empresas subministradoras para evitar que os problemas deriven en consecuencias máis graves coma o caso de Girona.

Por todo o exposto, o voceiro do Grupo Mixto-PDDdG proponlle ao pleno os seguintes **ACORDOS**

1. Impulsar un plan de emerxencia enerxética para o inverno no que, seguindo as recomendacións da Unión Europea, se eviten en Cabanas os cortes de subministracións enerxéticas entre os meses de outubro a abril. Neste sentido, instamos ao goberno local a establecer convenios de colaboración entre o concello e as empresas subministradoras de enerxía para que estas comuniquen con antelación o corte aos servizos sociais municipais.

2. Instar ao goberno local para que os servizos sociais redacten un estudo rigoroso sobre a pobreza enerxética no noso concello e consecuentemente impulse unha campaña informativa dando a coñecer as axudas existentes para que as familias en situacións de dificultade poidan afrontar o pagamento das subministracións.

3. Instar ao goberno local a aumentar de forma substancial a partida orzamentaria destinada a Emerxencia Social para adecuar as axudas sociais ao número de familias que se atopan en situación de pobreza enerxética.

Cabanas, 18 de novembro de 2016

Xosé Manuel Pérez Sardiña